

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Princeps Christiano-Politicus Septem donis Spiritus sancti
instructus Anno M.DC.LVI.**

Faust, Reinhard

Herbipoli, 1667

Caput I. Principis Christiano-Politici Scientia.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55326)

DISCURSUS

QUINTUS.

DE

SCIENTIA.

Quinto S. Spiritus dono.

Dedico meum, ut sciam prudentiam, atque doctrinam, erroresq; & stultitiam. Eccl: 13.

CAPUT I.

*Principis Christiano-Politici
Scientia.*

Regium omnino studium,
quo prudentiæ, stultitiæq;
scientia acquiritur, quo ve-
ritatis & erroris vis sic penetra-
tur, ut axiomatis utriusque ad
malo-

136 DISCURSUS V.

malorum morum fugam, ad bonorum usum, ad perfectionem atque ad beatitudinem instructus gradum sibi sternat Christianus Princeps. Hoc in studio qui profecit, prudentiam se didicisse, & in quocunque gradu gubernationis se Dei Vicarium agere posse gaudebit, atque Dei gloriæ & subditorum commodis intentus, vitam gratuitæ dignitatis obligatus salutem haud difficulter obtinebit. Qui ignaviam in ministris, inscitiam in se non toleraverit, qui despoticam auctoritatem vitaverit, memor Dei & status sui rectæ se gubernationis regulam & impressisse, & expressisse ostendet. Inertiam regendi regendorum calliditas,
vici-

vicinorum vigilantia & in exteris regnandi libido sic sæpè castigant, ut, cùm videant regnum ob inertiam non rectè administrari, plerique subditorum ex aliena suggestione parere nollint, nisi alius imperaverit. Studeat itaque Princeps, ut videatur profecisse, atque politiam nosse, quæ civium mores ad beatitudinem dirigat, non illam, quæ passim vapulat Machiaveli, etsi addidicerit, usurpet. Multum profecit, si nocere nesciverit; si non sibi tam prodesse, quàm aliis non obesse didicerit. Hac arte fortunam in regno, & in vicinia sibi ancillantem efformabit; prudentiam perdidicit, si exercuerit, errorem percepit, si vita-

vitaverit. Attendat ad grandia
 politicorum ingenia; ingenium
 magnum, ut sæpè medicina est
 perfidiæ, sic ejusdem sæpè læ-
 pius machina est, nisi regius ani-
 mus calliditate astuque depura-
 tus, atque cœlesti radio illustra-
 tus prævenerit. Calliditas nihil
 nisi nutrimentum perfidiæ ope-
 ratur; bonæ artes præstant om-
 nia. Scientia Numinis, via pru-
 dentia, consilii labor, sui suo-
 rumque cognitio ars est arcana
 benè regendi, norma salutis, lux
 operum, dux vitæ, lex regni,
 phosporus Justitiæ. Disce pru-
 dentiam, si te gnarum, si te præ-
 ditum scientiâ censeris deside-
 ras.

Nec enim Regibus necessa-
 ria

ria est Philosophorum subtili-
 tas, nec Mercatorum supputa-
 tio, nec numerus Poëtarum, nec
 rerum vanissimæ & sumptuo-
 sissimæ exinanitiones, sed inte-
 gritas iudicii divinâ arte suffulta
 ostendit Regem esse Philoso-
 phum, & alium non regnare fe-
 licitius, quàm Regem Philoso-
 phum; qui si errores & stulti-
 tiam intellexerit, jam opulentæ
 imaginis rerum fugiendarum
 contemplator erit: Exhibet
 imago illa res longè à se positas,
 secundùm dignitatis indignita-
 tisq; æstimationem & pretium;
 exhibet, quæ fontes obstruunt
 gratiarum, quæ originem bene-
 volentiæ obscurant, quæ statum
 concutiunt, quæ casum interi-
 tum.

140 DISCVRSVS V.

tumque minantur. Sicut enim prudentia suis formata regulis actiones ad præfixum finem adornat, ita præcepti errores, eorumque damna & nocumenta prævisa omnia, quæ suis imposturis, notitiæ & cultui divino obstacula ponere possunt, avertunt; Qua ex disciplina Princeps tam literatus quàm iustus passim celebrabitur: quo quid dignius? quod ad celebritatem nominis, ad profectum salutis aptius esse potest instrumentum? Scire nimirum prudentiam, ut actus ad Deum dirigantur, scire errores, ut dexterè declinentur: excellentissimo Principe dignissima est scientia! Didicit Servus post Rex Romanorum

rum Servi⁹ Tullus prudentiam,
regni incommoda, errores &
stultitiam pervidit & cavit: Vi-
dit quàm lubrico loco stet Prin-
ceps, quàm citò ex erroribus ad
servitutem relabi possit, quàm
grande ludibrium è sceptris
emergat, quàm grande circum-
volitet, quàm citò in nihilum re-
cidant regna, atque quàm suavi
comitatu ejusmodi scientiâ
communitus ad felicitatem
pertingat. Scire ista reges decet,
non ut sciantur, ne vani sint, non
ut vendant, ne quæstuoſi; sed ut
rectè feliciterque gubernent.
Ad hoc enim fax scientiæ illa à
Deo accensa est, ut se cogno-
ſcant ipſi, & authorem cogni-
ſcum venerentur. Est isthac in
mente

mente Principis scientia veluti
 quidam hospes Deus, qui divi-
 nitatem quandam largiri vide-
 tur, quâ solâ regnorum admini-
 stratio, rerum omnium pervesti-
 gatio & affluentissima bonorum
 possessio emanat, quâ cœlestium
 rerum sublimitas, terrestrium
 vilitas in partem beatitudinis
 convertuntur. Consule, si pla-
 cet, vitam Dipno-Sophistarum
 ex Athenæo, Imperatorum ex
 Suetonio, Sophistarum ex Phi-
 lostrato, & pervestiga totam
 omnium artium scientiarumq;
 encyclopædiam, quicquid in il-
 la dignum memoria, dignum
 posteritate, dignum imitatione
 repereris, à scientia hac, quæ
 pro-

propria Principis esse debet,
profectum esse videbis.

CAPUT II.

Scientiæ Experientia.

IN veterum historiarum monu-
mentis vidimus Alexandro
non suffecisse orbem, Diogeni
suffecisse dolium. Eccur ita? scie-
bat hic prudentiam, ignorabat
alter stultitiam: cur Vitellium
coena pretiosissima non satiavit,
Telemacho famem fabæ extin-
xerunt? Ignorabat ille pruden-
tiam, sciebat hic stultitiam: cur
Heliogabalum luxus confecit?
Aristidem inedia servavit? hunc
prudentia erudit, illum stultitiæ
scientia deseruit. Quòd Cleopa-
tra